

at udvide Loven til at gjælde ogsaa Godtgjærelse til Vidner i civile Sager. Det forekommer mig, at det maa erkjendes egentlig at være i sin Orden, at det Offentlige, naar der paalægges Personer en usforholdsmæssig Byrde i offentlige Sager, det vil sige Sager, hvis Oplysning har Interesse for det Offentlige, byder dem et Bederlag. Men derimod mener jeg ikke, at der kan være nogen Opfordring eller Forpligtelse for det Offentlige til at give Erstatning til Vidner, der føres ikke i det Offentlige, men derimod i Privates Interesse. Jeg anser det derfor for at være rigtigt, at Lovforslaget i det andet Thing er blevet indskrænket til kun at omfatte Vidner i offentlige Sager. Det er ganske vist, saaledes som det blev udtalt af det ærede Medlem for Hjørring Amts 5te Valgkreds (Bertelsen), Noget, der kan vække en Betænkelse mod Lovforslaget, saaledes som det er affattet, at det synes at være lagt ganske i Underdommerens Haand efter et mere eller mindre vilkaarligt Skjøn at afgjøre, om en Person er stillet saaledes i økonomisk Henseende, at der bør tillægges ham Erstatning for det lidte Tab eller ikke. Men jeg tror i hvert Fald, at det er rigtigt foreløbig at blive staaende herved. Dersom man ikke vil indskrænke sig til at bestemme, hvad der er vedtaaget i det andet Thing, men vil tillægge alle Vidner i offentlige Sager ubetinget Ret til at faae Erstatning, naar de forlange det, tror jeg, at man vil være udsat for, at Forbringer om Erstatning for Møde i offentlige Sager gennemgaaende blive fremsatte af de mødende Vidner uden Hensyn til, om der virkelig i deres økonomiske Stilling maatte være nogen tilstrækkelig Jøie til at kræve Erstatning. Man kunde frygte, at der vilde blive fremjat Erstatningspaastande, som der i Virkeligheden ikke var nogen Grund til at imødekomme. Jeg gaar ogsaa ud fra, at det virkelig er Meningen med Loven, at den Afgjærelse, som Dommeren træffer med Hensyn til et Vidnes Ret til Erstatning, ikke skal kunne paaantes, og for saa vidt altsaa er en upaaantelig Kjendelse, men jeg tilstaar, at jeg ikke opfatter det saaledes, at Dommerens Afgjærelse paa dette Punkt aldrig kan blive Genstand for nogen Prøvelse. Jeg kan nemlig ikke tro Andet, end at det har været Meningen, at hvis den Sag, hvori den Paaagjældende er mødt som Vidne, bringes ind for høiere Instanser, maa de overordnede Domstole være berettigede til at skjønne over Underdommerens Afgjærelse paa dette som paa alle andre Punkter. Dersom Sagen ikke kommer ind for overordnede Domstole, mener jeg ganske vist, at

saar er der ikke nogen Vej, ad hvilken den Paaagjældende kan faae Afgjærelsen for hans Vedkommende særlig bragt ind for Overretten, hvilket heller ikke i Reglen vilde kunne ske af den Grund, at Sagen ikke vilde have den fornødne Værdi til at komme ind for Overretten. Men hvis Sagen af andre Grunde bringes for Overdomstolene, bør formentlig Overdommerne ikke være affaarne fra at udtale, at den Paaagjældende, der har faaet Erstatning, ikke bør have saadan, eller at en Person, naar der andrages derpaa, bør have Erstatning for et Møde, skjøndt det er blevet ham negtet af Underdommeren. Det vilde imidlertid interessere mig at høre, om den høitærede Justitsminister i den Henseende maatte være enig med mig eller ikke.

Justitsministeren. (Melleman):

Da der jo fra alle Sider synes at være Enighed om at fremme dette Lovforslag uden at stille Vædringsforslag til det, kan jeg for saa vidt fatte mig meget kort. Jeg skal ikke opholde Thinget videre, da jeg ikke antager, at der vil fremkomme nogen Meningsforskjel, men kun sige, at jeg er fuldkommen enig med den ærede sidste Taler i, at man ikke ubetinget kan sige, at Domstolenes Afgjærelse paa det heromhandlede Punkt ikke skal kunne komme ind for høiere Ret. Da der ikke staar udtrykkelig i Lovforslaget, at disse Afgjærelser ere inappellable, mener jeg, man maa kunne gaa ud fra, at de kunne paaantes efter de almindelige Regler.

Da ingen Flere ønskede at udtale sig, var Forhandlingen sluttet.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling vedtoges uden Afstemning.

Vædringsforslag til Sagens anden Behandling indkaldtes til samme Dags Aften Kl. 7.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Eventuelt: Anden Behandling af Forslag til Lov om Pension for forhenværende Byfoged og By-skriver i Saxløbing samt Herredsfoged og Skriver i Musse Herred, Johannes Bruun.

(1ste Behandling findes i Tidenden Sp. 4375. Udvalgets Betænkning findes i Til-læg B.)